Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2025/1945

30.9.2025

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2025/1945 VAN DE COMMISSIE

van 29 september 2025

tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad inzake de validering van gekwalificeerde elektronische handtekeningen en van gekwalificeerde elektronische zegels en de validering van geavanceerde elektronische handtekeningen op basis van gekwalificeerde certificaten en geavanceerde elektronische zegels op basis van gekwalificeerde certificaten

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG ([1]), en met name artikel 32, lid 3, artikel 32 bis, lid 3, artikel 40 en artikel 40 bis,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Gekwalificeerde elektronische handtekeningen, gekwalificeerde elektronische zegels, geavanceerde elektronische handtekeningen op basis van gekwalificeerde certificaten voor elektronische handtekeningen en geavanceerde elektronische zegels op basis van gekwalificeerde certificaten voor elektronische zegels, op voorwaarde dat hun geldigheid kan worden aangetoond, de integriteit en authenticiteit van de ondertekende of verzegelde gegevens kan worden gegarandeerd aan de vertrouwende partijen, en de zekerheid versterken met betrekking tot de identiteit van de ondertekenaar en de zegelaanmaker. Deze elektronische handtekeningen en zegels spelen een cruciale rol in de digitale zakelijke omgeving doordat ze de transitie van traditionele, op papier gebaseerde processen naar elektronische equivalenten bevorderen.

(2) Het vermoeden van overeenstemming zoals neergelegd in artikel 32, lid 1, artikel 40, artikel 32 bis, lid 3, en artikel 40 bis van Verordening (EU) nr. 910/2014, is van toepassing wanneer de processen voor de validatie van gekwalificeerde elektronische handtekeningen, van gekwalificeerde elektronische zegels, van geavanceerde elektronische handtekeningen op basis van gekwalificeerde certificaten voor elektronische handtekeningen, en van geavanceerde elektronische zegels op basis van gekwalificeerde certificaten voor elektronische zegels, voldoen aan de technische normen die in deze verordening zijn vastgelegd. Deze normen moeten vaste praktijken weerspiegelen en algemeen erkend zijn in de desbetreffende sectoren. Ze moeten worden aangepast om aanvullende controles op te nemen die het mogelijk maken om de technische geldigheid van deze handtekeningen en zegels te verifiëren, en, indien van toepassing, de gekwalificeerde status ervan.

(3) De Commissie voert regelmatig beoordelingen van nieuwe technologieën, praktijken, normen of technische specificaties uit. Overeenkomstig overweging 75 van Verordening (EU) 2024/1183 van het Europees Parlement en de Raad ([2]) moet de Commissie deze verordening indien nodig evalueren en actualiseren om deze in overeenstemming te houden met de mondiale ontwikkelingen, de nieuwe technologieën, de normen of de technische specificaties en om de beste praktijken op de interne markt te volgen.

(4) Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad ([3]) en, in voorkomend geval, Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad ([4]) zijn van toepassing op alle activiteiten betreffende de verwerking van persoonsgegevens uit hoofde van deze verordening.

([1]) PB L 257 van 28.8.2014, blz. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj.

([2]) Verordening (EU) 2024/1183 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014, wat betreft de vaststelling van het Europees kader voor digitale identiteit (PB L, 2024/1183, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj).

([3]) Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([4]) Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie) (PB L 201 van 31.7.2002, blz. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj).

(5) De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming is overeenkomstig artikel 42, lid 1, van Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad ([5]) geraadpleegd en heeft op 6 juni 2025 een advies uitgebracht.

(6) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het bij artikel 48 van Verordening (EU) nr. 910/2014 ingestelde comité,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Referentienormen en specificaties

1. De in artikel 32, lid 3, en artikel 40 van Verordening (EU) nr. 910/2014 genoemde referentienormen en specificaties zijn vastgesteld in bijlage I bij deze verordening.

2. De in artikel 32 bis, lid 3, en artikel 40 bis van Verordening (EU) nr. 910/2014 genoemde referentienormen en specificaties zijn vastgesteld in bijlage II bij deze verordening.

Artikel 2

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 29 september 2025.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN

([5]) Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

BIJLAGE I

Lijst van referentienormen en specificaties voor de validering van gekwalificeerde elektronische handtekeningen en van gekwalificeerde elektronische zegels

De normen ETSI TS 119 172-4 V1.1.1 (2021-05) ([1]) ('ETSI TS 119 172-4'), en ETSI TS 119 102-2 V1.4.1 (2023-06) ([2]) ('ETSI TS 119 102-2") zijn van toepassing met de volgende aanpassingen:

1. Voor ETSI TS 119 172-4

(1) 2.1 Normatieve referenties:

— [1] ETSI EN 319.102-1 V1.4.1 (2024-06) "Elektronische handtekeningen en vertrouwensinfrastructuren (ESI); Procedures voor het aanmaken en het valideren van geavanceerde elektronische handtekeningen; Deel 1: Aanmaken en valideren".

— Alle verwijzingen naar "ETSI TS 119 102-1 [1]" worden begrepen als verwijzingen naar "ETSI EN 319 102-1 [1]".

— [2] ETSI TS 119.612 V2.3.1 (2024-11) "Elektronische handtekeningen en vertrouwensinfrastructuren (ESI); Vertrouwenslijsten".

— [13] ETSI TS 119.101 V1.1.1 (2016-03) "Elektronische handtekeningen en infrastructuren (ESI); Beleids- en beveiligingseisen voor toepassingen voor het aanmaken en valideren van handtekeningen".

(2) 4.2 Validatiebeperkingen en validatieprocedures, vereiste REQ-4.2-03, punt "X.509 validatiebeperkingen", punt c):

— i) Indien een eindgebruikerscertificaat geen vertrouwensanker is, mogen de RevocationCheckingConstraints (beperkingen voor intrekkingscontrole) niet worden gebruikt.

— ii) Indien een eindgebruikerscertificaat geen vertrouwensanker is, mogen de RevocationCheckingConstraints (beperkingen voor intrekkingscontrole) worden ingesteld op "eitherCheck" (controle via één van beide methodes) als bedoeld in ETSI TS 119 172-1 [3], clausule A.4.2.1, tabel A.2, rijen (m)2.1.

— iii) Indien een eindgebruikerscertificaat een vertrouwensanker is, mogen de RevocationFreshnessConstraints (vereisten voor de actualiteit van de intrekkingsstatus) als bedoeld in ETSI TS 119 172-1 [3], clausule A.4.2.1, tabel A.2, rijen (m)2.2, niet worden gebruikt.

— iv) Indien een eindgebruikerscertificaat geen vertrouwensanker is, mogen de RevocationFreshnessConstraints (vereisten voor de actualiteit van de intrekkingsstatus) als bedoeld in ETSI TS 119 172-1 [3], clausule A.4.2.1, tabel A.2, rijen (m)2.2, worden gebruikt met een maximumwaarde van 24 uur voor het ondertekeningscertificaat. Er wordt geen waarde worden ingesteld voor de RevocationFreshnessConstraints voor certificaten anders dan het handtekeningcertificaat, inclusief certificaten die tijdstempels ondersteunen.

(3) 4.3 Eisen inzake de validering van handtekeningen en controlepraktijken van toepasselijkheidsregels

— REQ-4.3-02 Toepassingen voor validering van handtekeningen zijn in overeenstemming met ETSI TS 119 101 [13].

([1]) ETSI TS 119 172-4 — Elektronische handtekeningen en vertrouwensinfrastructuren (ESI); Signature Policies (handtekeningbeleid); Deel 4: Toepasselijkheidsregels voor handtekeningen (valideringsbeleid) voor Europese gekwalificeerde elektronische handtekeningen/zegels door middel van vertrouwenslijsten, V1.1.1 (2021-05).

([2]) ETSI TS 119 102-2 — Elektronische handtekeningen en vertrouwensinfrastructuren (ESI); Procedures voor het aanmaken en het valideren van geavanceerde elektronische handtekeningen; Deel 2: Valideringsverslag voor handtekeningen, V1.4.1 (2023-06).

(4) 4.4 Proces voor de controle van de technische toepasselijkheid (regels)

— REQ-4.4.2-03 als één van de in REQ-4.4.2-01 bedoelde controles mislukt, dan:

(a) stopt het proces;

(b) wordt de handtekening technisch geclassificeerd als onbepaald, dat wil zeggen: noch als een gekwalificeerde elektronische handtekening van de EU, noch als een gekwalificeerd elektronisch zegel van de EU; en

(c) worden het bovenstaande resultaat en de procesresultaten van alle tussenliggende processen weergegeven in het controleverslag over de toepasselijkheid van de handtekeningregels.

BIJLAGE II

Lijst van referentienormen en specificaties voor de validering van geavanceerde elektronische handtekeningen op basis van gekwalificeerde certificaten en van geavanceerde elektronische zegels op basis van gekwalificeerde certificaten

De normen ETSI TS 119 172-4 V1.1.1 (2021-05) ([1]) ('ETSI TS 119 172-4'), en ETSI TS 119 102-2 V1.4.1 (2023-06) ([2]) ('ETSI TS 119 102-2") zijn van toepassing met de volgende aanpassingen:

1. Voor ETSI TS 119 172-4

   (1) 2.1 Normatieve referenties:

   — [1] ETSI EN 319.102-1 V1.4.1 (2024-06) "Elektronische handtekeningen en vertrouwensinfrastructuren (ESI); Procedures voor het aanmaken en het valideren van geavanceerde elektronische handtekeningen; Deel 1: Aanmaken en valideren".

   — Alle verwijzingen naar "ETSI TS 119 102-1 [1]" worden begrepen als verwijzingen naar "ETSI EN 319 102-1 [1]".

   — [2] ETSI TS 119.612 V2.3.1 (2024-11) "Elektronische handtekeningen en infrastructuren (ESI); Vertrouwenslijsten".

   — [13] ETSI TS 119.101 V1.1.1 (2016-03) "Elektronische handtekeningen en infrastructuren (ESI); Beleids- en beveiligingseisen voor toepassingen voor het aanmaken en valideren van handtekeningen".

   (2) 4.2 Validatiebeperkingen en validatieprocedures, vereiste REQ-4.2-03, punt "X.509 validatiebeperkingen", punt c):

   — i) Indien een eindgebruikerscertificaat een vertrouwensanker is, mogen de RevocationCheckingConstraints (beperkingen voor intrekkingscontrole) niet worden gebruikt.

   — ii) Indien een eindgebruikerscertificaat geen vertrouwensanker is, worden de RevocationCheckingConstraints (beperkingen voor intrekkingscontrole) ingesteld op "eitherCheck" (controle via één van beide methodes) als bedoeld in ETSI TS 119 172-1 [3], clausule A.4.2.1, tabel A.2, rijen (m)2.1.

   — iii) Indien een eindgebruikerscertificaat een vertrouwensanker is, mogen de RevocationFreshnessConstraints (vereisten voor de actualiteit van de intrekkingsstatus) als bedoeld in ETSI TS 119 172-1 [3], clausule A.4.2.1, tabel A.2, rijen (m)2.2, niet worden gebruikt.

   — iv) Indien een eindgebruikerscertificaat geen vertrouwensanker is, mogen de RevocationFreshnessConstraints (vereisten voor de actualiteit van de intrekkingsstatus) als bedoeld in ETSI TS 119 172-1 [3], clausule A.4.2.1, tabel A.2, rijen (m)2.2, worden gebruikt met een maximumwaarde van 24 uur voor het ondertekeningscertificaat. Er wordt geen waarde worden ingesteld voor de RevocationFreshnessConstraints voor certificaten anders dan het handtekeningcertificaat, inclusief certificaten die tijdstempels ondersteunen.

   (3) 4.3 Eisen inzake de validering van handtekeningen en controlepraktijken van toepasselijkheidsregels

   — REQ-4.3-02 Toepassingen voor validering van handtekeningen zijn in overeenstemming met ETSI TS 119 101 [13].

   (4) 4.4 Proces voor de controle van de technische toepasselijkheid (regels)

   — REQ-4.4.2-03 als één van de in REQ-4.4.2-01 bedoelde controles mislukt, dan:

      (a) stopt het proces;

      (b) de handtekening wordt technisch bepaald als onbepaald, d.w.z. niet als een geavanceerde elektronische handtekening op basis van een gekwalificeerd EU-certificaat en niet als een geavanceerd elektronisch zegel op basis van een gekwalificeerd EU-certificaat; en

([1]) ETSI TS 119 172-4 — Elektronische handtekeningen en vertrouwensinfrastructuren (ESI); Signature Policies (handtekeningbeleid); Deel 4: Toepasselijkheidsregels voor handtekeningen (valideringsbeleid) voor Europese gekwalificeerde elektronische handtekeningen/zegels door middel van vertrouwenslijsten, V1.1.1 (2021-05).

([2]) ETSI TS 119 102-2 — Elektronische handtekeningen en infrastructuren (ESI); Procedures voor het aanmaken en het valideren van geavanceerde elektronische handtekeningen; Deel 2: Valideringsverslag voor handtekeningen, V1.4.1 (2023-06).

(c) worden het bovenstaande resultaat en de procesresultaten van alle tussenliggende processen weergegeven in het controleverslag over de toepasselijkheid van de handtekeningregels.

— REQ-4.4.2-04 ongeldig.

— REQ-4.4.2-05 ongeldig.

— REQ-4.4.2-06 Op dat punt van het TARC-proces, indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

(a) het ondertekeningscertificaat wordt bepaald, op de beste tijd voor ondertekening, als een gekwalificeerd certificaat voor elektronische handtekeningen van de EU (respectievelijk voor elektronische zegels), zoals gespecificeerd in REQ-4.4.2-02 a); en

(b) de uitkomst van het uitgevoerde proces zoals gespecificeerd in clausule 4.2 van onderhavig document VOLLEDIG GESLAAGD is,

dan wordt de digitale handtekening bepaald als technisch geschikt om een geavanceerde elektronische EU-handtekening uit te voeren op basis van een gekwalificeerd certificaat (respectievelijk een geavanceerd elektronisch EU-zegel op basis van een gekwalificeerd certificaat), anders wordt de handtekening niet technisch bepaald als een geavanceerde elektronische EU-handtekening op basis van een gekwalificeerd certificaat, of als een geavanceerd elektronisch EU-zegel op basis van een gekwalificeerd certificaat.